

NAZIV PROGRAMA: Aktivni nenasilnici – program razvijanja kulture nenasilja

ISHODIŠTE PROGRAMA:

Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djece od 2006. do 2012. g. donešen od strane Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Vlade Republike Hrvatske

Područje IV.Uloga obitelji u podizanju i odgoju - Mjera 9. i 11.

Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava od 2008.-2011.g. donešen od strane Vlade Republike Hrvatske

Područje: Djeca - Mjera 59.

VODITELJ PROGRAMA: Sandra Matošina Borbaš, prof. psihologije

IZVODITELJ PROGRAMA:

Sandra Matošina Borbaš, prof. psihologije, Obiteljski centar Virovitičko podravske županije

Slavica Letica Ramljak, dr.med., spec. školske medicine

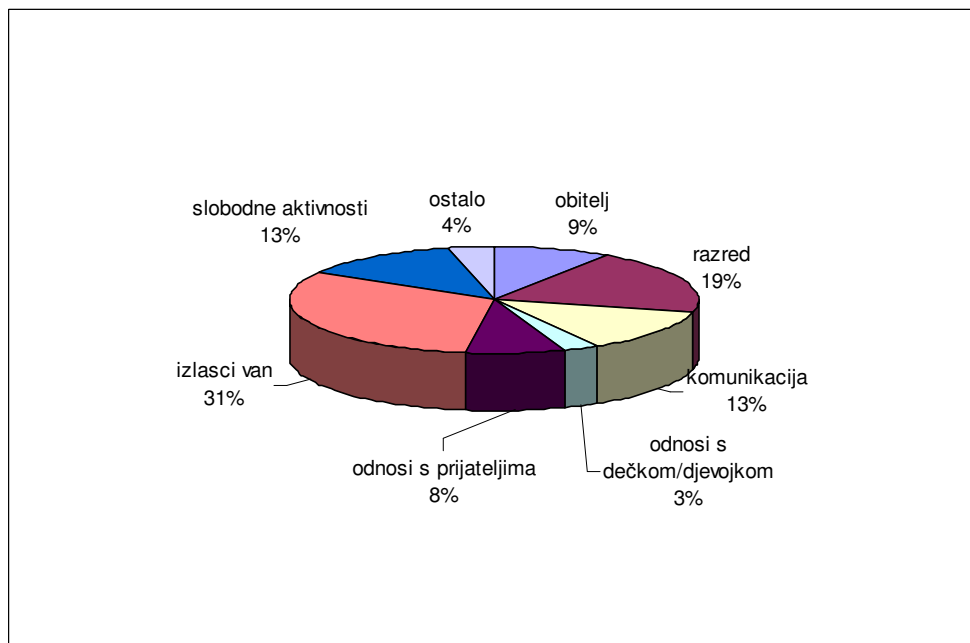
TRAJANJE PROGRAMA: rujan 2008 – travanj 2009.

PROBLEMATIKA:

Program je započeo ispitivanjem tema koje su vezane uz nenasilje, a koje bi mladi odabrali kao teme na kojima je najvažnije raditi.

Anketa koja je provedena u Strukovnoj školi Virovitica na ukupno 223 ispitanika, pokazala je da je nasilje način ponašanja koji je prisutan u svakodnevnom životu tih mladih ljudi.

Na pitanje: u kojem aspektu Vašeg života trenutno ima najviše nasilja odgovori su prikazani u donjem grafu:

Ovaj graf jasno pokazuje da najviše ima nasilja u izlascima, u razredu, slobodnim aktivnostima i u komunikaciji s drugima. Tim odgovorima zapravo je obuhvaćen cijeli dan jednog prosječnog srednjoškolca – od školske okoline, koja dominira tijekom dana u kojoj svaki 5 ispitanik govori da postoji nasilje, te do slobodnih aktivnosti, gdje svaki 7 ispitanik svjedoči da postoji nasilje, čime je zapravo pokriven cijeli dan jednog prosječnog srednjoškolca.

Posebice je zabrinjavajući podatak da odgovor izlasci van na ovo pitanje odabire svaki treći ispitanik, što ukazuje da vrlo mali broj ispitanika zna oblike zabave koji ne uključuju nasilje, te da je nasilje zapravo postalo oblik zabavljanja i jedan od sinonima „dobrog provoda“.

Ovo pokazuje jasno sve veću toleranciju ka nasilju, što svjedoče i svakodnevni napisi po novinama, gdje se spominje sve više i više nasilnih situacija i događaja koji se dešavaju upravo mladima. No potrebno je reći da je upravo pažnja, i to posebice medijska, ono što i hrani nasilno ponašanje.

Ovakvi rezultati jasno ukazuju na veliku potrebu razvijanja kulture nenasilja i nenasilnog ponašanja kao alternative sadašnjim oblicima ponašanja. Ovaj program ima upravo to kao svoj cilj.

CILJEVI:

- Razvijanje kulture nenasilje kod mladih
- Promjena stavova prema kulturi nenasilja
- Razvijanje vještina vezanih uz nenasilje – adekvatno zadovoljavanje potreba, razvijanje komunikacijskih, emocionalnih i socijalnih vještina
- Poticanje promjene svijesti o potrebi i nužnosti nasilja kod mladih
- Promjena kvalitete života mladih

KORISNICI:

Učenci Gimnazije Petra Preradovića i Strukovne škole Virovitica koji su zainteresirani za sudjelovanje u programu, u grupi od 16 učenika. Učenci su bili stari 15 i 16 godina, 15 ih bilo ženskog spola, dok je jedan polaznik bio muškog spola.

AKTIVNOSTI:

Program je osmišljen u tri djela:

1. informiranje učenika i roditelja o programu
2. provođenje radionica (10 radionica)
3. evaluacija radionica

1. informiranje učenika i roditelja o programu

Učenci su upoznati s programom na satovima razredne zajednice, gdje im je ponuđeno sudjelovanje u programu, ukratko objašnjen način provođenja programa i teme koje će se obraditi. Oni učenici koji su se prijavili za program dobili su letak programa, kao i izjavu kojom roditelji potvrđuju da su suglasni da im dijete pohađa program, koju su odnijeli roditeljima na uvid i potpis, kako bi i oni bili upoznati s time kakav program pohađanje njihovo dijete.

2. provođenje radionica (10 radionica)

Radionice su se provodile u prostoru Obiteljskog centra VPŽ, nakon redovne nastave, u ritmu jednom tjedno. Teme radionica su odabrane na osnovu polazne ankete kroz dogovore na pitanje o kojim temama vezane uz nenasilje bi željeli naučiti više, gdje su odgovori bili sljedeći:

1. kompromis i konsenzus
2. stereotipi i predrasude
3. nenasilno izražavanje i zadovoljavanje svojih potreba
4. timski rad
5. nenasilni razgovori
6. nenasilje u vezi
7. sukob i suradnja
8. povjerenje
9. emocije
10. rješavanje problema

Raspored radionica:

1 radionica: 6. studeni 2008.

- **uvodna, očekivanja, upoznavanje s načinom rada**

2 radionica: 19. studeni 2008.

- **potrebe, način zadovoljavanja potreba**

3 radionica: 26. studeni 2008.

- **želje, način ostvarivanja želja**

4. radionica: 3. prosinac 2008.

- **cjelokupno ponašanje**

5. radionica: 10. prosinac 2008.

- **komunikacija, ja govor**

6. radionica: 17. prosinac 2008.

- **timski rad**

7. radionica: 14. siječanj 2009

- **stereotipi i predrasude**

8. radionica: 21. siječanj 2009.

- **kompromis, konsenzus**

9. radionica: 28. siječanj 2009.

- **sukob, medijacija sukoba**

10. radionica: 4. veljače 2009.

- **završna, evaluacija**

Radionice su bile odrađene dinamično, uz minimalno teoretsko predavanje, jer je glavni cilj ovih radionica razvoj vještina. Nakon obrađenog ciklusa od 10 tema, polaznici su izjavili da bi željeli čuti nešto još o dvije teme:

- spolni odgoj i
- emocije.

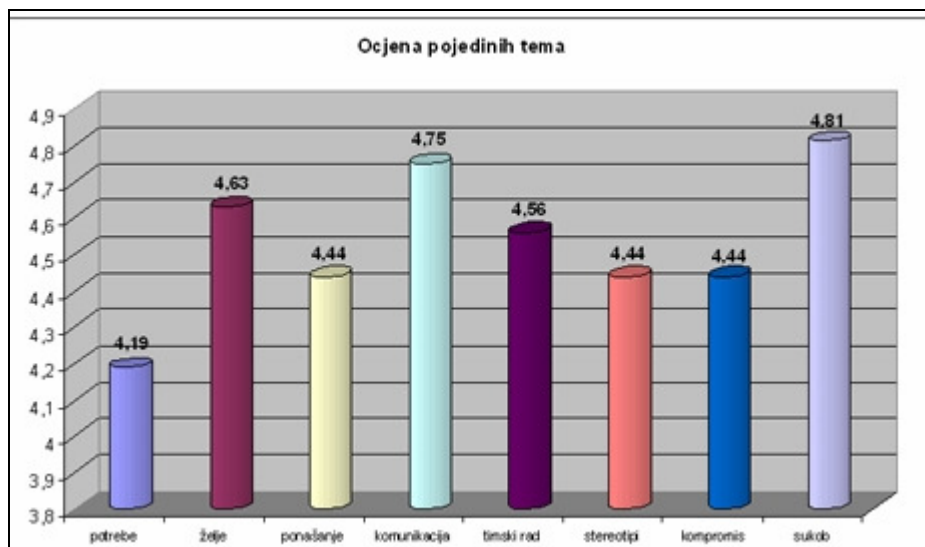
U suradnji s dr.med. Slavicom Letica Ramljak, spec.školske medicine odrađena je tema spolni odgoj kroz dvije radionice: 4. ožujka 2009. i 1. travnja 2009., a tema „emocije“ odrađena je na radionici 22. travnja 2009.

Evaluacija

Prosječna ocjena koja je dana kao ocjena radionica i cjelokupnog programa je **4,93**

Sljedeći dijelovi programa su ocjenjeni sljedećim ocjenama:

Odabir tema	4,63
Način obrade tema	4,5
Uvjeti rada	5,0

Neki komentari polaznika programa:

Ovaj program mi je pomogao da shvatim da se uvijek može naći rješenje, kompromis i da uvijek treba razmišljati o problemu.

Pomoglo mi je u odnosu s prijateljima, roditeljima i ljudima općenito.

Teme su iz svakodnevnog života i mnoge su situacije podsjetile na radionicu.

Vidjela sam i promatrala svijet nekim drugim očima - gledala sam kroz druge naočale. Puno su mi pomogla ova predavanja - bolje sam upoznala samu sebe, a i druge.

Više sam razmišljala, tj. više razmišljam o svom ponašanju prema drugima. Sada imam i drugačiji pristup prema ljudima. Više razmišljam o potrebama drugih ljudi. Sada više slušam druge, te ih bolje shvaćam.

Lakše izražavam svoje želje i mišljenja, više razmišljam o nekim svojim postupcima.

Imam bolju komunikaciju sa roditeljima, nije mi više neugodno izražavati svoje mišljenje, jer je to samo jedna "Sličica" od milijun na istu temu.